

I rapportens kapitel 4 behandles emnet: Det syge barn. Heri hedder det indledningsvis:

»Ændringer i sygdomsmønstret, familiestrukturen og samfundet giver behov for ændringer med hensyn til samfundets tilbud til børn og børnefamilier i tilslutning til børns sygdom, såvel når denne kræver pasning i hjemmet som i daginstitutionen eller på hospital.«

På baggrund af dokumentarisk materiale gives en oversigt over, hvor tit og hvor længe børnene er syge, hvad de fejler, samt hvad sygdommen og de forskellige pasningsmuligheder betyder for barnets trivsel og udvikling.

1. En undersøgelse af 412 familier i Århus viser, at blandt de yngste børn (under eller lige ved 2 år) har 55 pct. ikke haft sygedage i hjemmet, 15 pct. én til tre sygedage, 14 pct. fire til syv sygedage og 16 pct. otte til flere sygedage.

Blandt de ældste børn fandtes, at 49 pct. ikke har haft nogen sygdomme, 19 pct. én til tre sygedage, 17 pct. fire til syv sygedage og 15 pct. otte til flere sygedage.

Undersøgelsen viser, at de infektiøse lidelser i luftvejene udgør en meget stor sygdomsgruppe. Fra undersøgelsen nævnes, at blandt de yngste børn har kun 6 pct. ikke haft forkølelser det sidste år, 16 pct. én forkølelse, 22 pct. to forkølelser, 13 pct. tre forkølelser og 43 pct. fire eller flere forkølelser.

Blandt de ældste børn har 15 pct. ingen forkølelser haft, 26 pct. én, 26 pct. to, 9 pct. tre og 24 pct. fire eller flere forkølelser.

Århusundersøgelsen viser desuden, at blandt de yngste børn har 95 pct. ikke været utilpas den sidste måned (1 pct. utilpas fire til syv dage og 4 pct. otte eller flere dage).

Blandt de ældste børn viser det sig, at 98 pct. ikke har været utilpas (1 pct. utilpas fire til syv dage og 1 pct. otte eller flere dage).

2. Fravær fra daginstitution.

Fra svenske undersøgelser vedrørende fraværshyppighed i daginstitutioner er der fundet en fraværshyppighed på 30 pct. i gennemsnit under 3 års alderen. Institutionsbørn under 3 år er infektionsfrie halvdelen af tiden, hvorimod hjemmebørn er infektionsfrie $\frac{3}{4}$ af tiden, og i de to første leveår er institutionsbørn dobbelt så hyppigt inficerede som hjemmebørn.

I gennemsnit er småbørn i daginstitutioner fraværende fra institutionen 27 dage af forældrenes arbejdsdage pr. år. De mindste børn er hyppigere syge end de største; således findes blandt institutionsbørn under 1 år i gennemsnit 55 sygedage pr.

barn pr. år, medens børn over 6 år i gennemsnit har 19 sygedage pr. barn.

Børnene under 1 år var i gennemsnit syge 5,6 til 6,6 dage ved hvert sygdomstilfælde, hvorimod børnene på 6 år og derover i gennemsnit var syge 5,5 dage. Hele gruppen af børn fra 0 til 6 år har i gennemsnit 6 sygdomstilfælde pr. år, men blandt børnene under 1 år var gennemsnittet 11 sygdomstilfælde pr. år. Disse svenske undersøgelser er i overensstemmelse med tilsvarende danske undersøgelser (socialministeriet 1974).

3. Arten af sygdomme.

Med hensyn til arten af de sygdomme, der giver anledning til fravær fra daginstitutionen, findes der kun få undersøgelser. Langt hyppigst drejer det sig formentlig om luftvejsinfektioner inkl. mellemørebetændelse. Med hensyn til mellemørebetændelse har en dansk undersøgelse vist, at hyppigheden var sikkert større blandt institutionsbragte børn især i et til to års alderen i forhold til hjemmebørn. Ligeledes fandtes større hyppighed af almindelig forkølelse blandt børn i vuggestue eller privat dagpleje end hos børn passet i eget hjem. Udvalget konkluderer sammenfattende, at trods den aftagende sygelighed med hensyn til alvorlige legemlige lidelser er den kvantitative sygelighed målt overvejende ved kontakt med sundhedsvæsenet og fravær fra daginstitutioner ikke faldet.

Udvalgets overvejelser munder ud i følgende konstateringer:

- at de eksisterende tilbud med hensyn til pasning af syge børn ikke er tilstrækkelige set på baggrund af udviklingen med hensyn til sygeligheden i barnealderen samt den kulturelle og samfundsmæssige udvikling især med hensyn til forældrenes tilknytning til arbejdslivet,
- at kun offentligt ansatte i dag i meget begrænset omfang kan blive hjemme for at passe et sygt barn, idet disse har adgang til at blive hjemme på barnets første sygedag,
- at forskellene i kvinders og mænds fraværspcenter kan forklares ved, at mødre i et vist omfang sygemelder sig, når de er nødsaget til at blive hjemme på grund af et barns sygdom,
- at selv om børnefamilier på linje med andre familier har adgang til hjemmesygepleje og til forbigående hjælp, viser socialstyrelsens undersøgelser, at kun 2 pct. af hjemmehjælpen bruges til børnefamilier, hvilket formentlig hænger sammen med, at det for de fleste to-forsørgerfamilier er meget dyrt at have hjemmehjælp. Desuden er hjemmehjælperne endnu ikke i tilstræk-